СОЦІАЛЬНО ЗНАЧУЩІ ВІДМІННОСТІ ВІРТУАЛЬНОЇ КОМУНІКАЦІЇ ЗА ДОПОМОГОЮ ПОЕЗІЇ

SOCIALLY SIGNIFICANT DIFFERENCES OF THE VIRTUAL COMMUNICATION THROUGH POETRY

У статті представлено результати соціологічного дослідження, ґрунтованого на аналізі семантичних ядер аматорських і напівааматорських поетичних підбірок, що виникають у віртуальному спілкуванні рекомендативного та квазірекомендативного характеру. Ці результати були отримані унаслідок виокремлення і розмежування шести соціально значущих елементів семантичних ядер: соціонімів, соціотопонімів, соматонімів, релігійонімів та міфонімів, флоронімів і фаунонімів, що вписуються у вподобання учасників віртуальної комунікації в різних кількісних та частотних пропорціях і в різних рамках пристойності. Автори статті розкривають, яким чином формується ієрархія використаних у відібраних віршах номінацій, які з лінгвістичної точки зору можуть суттєво і не відрізнятися, проте носять помітні відбитки як ситуації спілкування, так і профільності або непрофільності віртуальних середовищ, що притягають людей різної «соціальної якості». Показано, що там, де поезія – скоріше один із приводів поспілкуватися з метою вираження ввічливої зацікавленості культурним розвитком співрозмовників, ієрархія соціально значущих номінацій, що домінують у відібраних користувачами віршах, очолена усім найближчим до повсякденності (назви частин тіла, страв, одягу). У той же час, там, де поезія – предмет самостійної зацікавленості, ієрархію зі значним відривом від усіх інших елементів очолюють соціоніми, представлені переважно відображеними сімейними, шлюбними та віковими ідентичностями із вкрапленнями громадянсько-політичних та професійних. Виявлено спільну рису для всіх підбірок – схильність до підбору віршів, збідених як природними, так і інституційно-забарвленими символами, що, на думку авторів, є ознакою браку суб'єктивного відчуття багатомаровної смислової наповненості і вагомості макроконтекстів соціальної діяльності.

Ключові слова: поезія, комунікація, самопрезентація, експертократія, сайт, форум, аналіз семантичного ядра, ключові символи.

The article presents the results of a sociological study based on the analysis of semantic cores of amateur and semi-amateur poetic collections that arise in virtual communication of a recommendatory and quasi-recommendatory nature. These results were obtained as a conclusion of the separation and delineation of six socially significant elements of semantic cores: socionyms, sociotoponyms, somatonyms, religionyms and mythonyms, floronyms and faunonyms, which fit into the preferences of participants in virtual communication in various quantitative and frequency proportions and in different degrees of decency. The authors of the article reveal the way in which the hierarchy of nominations used in selected poems is formed, which from a linguistic point of view cannot differ significantly, but are marked by imprints of both situation of communication and the profile or non-profile nature of virtual environments attracting people of different «social qualities». It's shown that where poetry is rather one of the reasons to communicate in order to express the polite interest in the cultural development of the interlocutors, the hierarchy of socially significant dominated nominations in the poetry selected by the users is headed to all the closest to everyday life (the names of parts of the body, dishes and clothes). At the same time, where poetry is the subject of self-interest, the hierarchy with a significant margin from all other elements is headed by socionyms represented mainly by family, marital and age identity identities with civil-political and professional inclusions. The common feature for all selections is revealed – the tendency to pick poems impoverished both by natural and institutional-colored symbols, which according to the authors is a sign of the lack of a subjective sense of multilayer semantic filling and importance of macrocontexts of social activity.

Key words: poetry, communication, self-presentation, expertocracy, site, forum, semantic core analysis, key symbols.

...там, де загипнотизований полем соціолог бачить лише факт «нечитання», що не має сенсу вивчати, і по-діогенівському, вдень із ліхтарем, шукає неіснуючу фігуру по-есенціалістському зрозумілого «читача», необхідно побачити сукупність реально існуючих пов'язаних із поезією (в будь-якому її ізводі) практик, режимів рецепції, читачьких траєкторій.
Євгенія Вежлян (Воробйова) [4]

УДК 316.728
DOI <https://doi.org/10.32843/2663-5208.2019.9.20>

Яковенко Ю.І.

д. соц. н., професор,
професор кафедри соціології та політології
Національний авіаційний університет

Яковенко А.К.

к. соц. н., доцент,
доцент кафедри соціології та політології
Національний авіаційний університет

Ташенко А.Ю.

к. соц. н.,
асистент кафедри соціальних структур
та соціальних відносин
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка

Постановка проблеми. Слухання віршів на спеціальних вечорах, читання і перечитування поезії нині постає практикою, що здатна при-

носити задоволення (переважно через споживання окремих іронічних культурпродуктів окремих «розкручених» авторів) і навіть прибуток,

але у списку культурних заходів «пересічного громадянина» займає периферійну позицію [2, с. 161; 3; 4; 11, с. 172; 14; 15]. І водночас використання поетичних творів для самоідентифікації – як усвідомлюване, так і неусвідомлюване, як добровільне, так і нав'язуване – продовжує мати місце, аніскільки не обтяжуючись своєю периферійністю. Ними охоче послуговується влада як інструментом для побудови ефективних повідомлень, а поети, яких визнають відомими і професійними, охоче шукають приводи для публічного реагування на владу для громадянського самоствердження – втім, не дуже відомі і не дуже професійні також не уникають можливостей хоча б «приватно самовиразитися» і «кричати» щодо постіндустріалізму, капіталізму, глобалізації, економічної і мистецької кризи, «потертості піджаків нашої літератури» тощо [2, с. 160; 6, с. 81; 16]. Маспросвітницькі та спеціалізовані поетичні сайти створюють для своїх користувачів підбірки «рейтингового», «цікавого», «рекомендованого» віршованого контенту, а на форумах, віддалених від творчості, учасники обговорень власноруч вводять до кола обговорень теми на кшталт «ваші улюблені вірші». Тобто, так чи інакше, зароджуються невинні взаємні ігри в поетичну «експертотратію» [17]. Соціально-означувальне підґрунтя подібних практик з точки зору соціологів, звісно, безсумнівне, і навіть стихійне спостереження приводить нас до констатації того, що «представлення себе іншим» (сталий гофманівський вираз) має примітну своїм маркувальним хитросплетінням тенденцію, яка заслуговує на дослідницьку увагу. Автори відібраних користувачами й учасниками віршів усюди майже одні й ті самі (визнані класики Золотої та Срібної діб, сучасні автори «хорошого тону»), окремі вірші часто повторюються, межі між «поетичними поколіннями» [7] у дзеркалі аматорських і напіваматорських вподобань виглядають неактуальними – а ключові символи у загальних «дискурсах» відрізняються. Питання: чи дійсно перше враження правильне, в чому ж різниця і як це краще перевіряти?

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Ми виключили нереалістичні й очевидно недоречні для нашого випадку варіанти дослідження поетичних текстів та реакцій на поетичні тексти з опитуванням [15], фокус-групами та глибинними інтерв'ю [4], аналізом мережових коментарів до творчості [11]. Більш близьким і надихаючим виявився досвід застосування до віршованих матеріалів аналізу репертуарів М-моделей, репетиційних практик і прецедентних феноменів [2, с. 161–169], контент-аналізу сторінок літературно-читацьких спільнот та аналогічних даних з особистих профілей у соцмережах [14], семантичного диференціалу [1], аналізу образної системи поезії на предмет запасу міцності сучасної культури (образи предметного світу, створеного люди-

ною, образи різних форм діалогу з природою, образи форм і способів самознищення тощо) [16], після ознайомлення із чим для свого дослідження ми вирішили обрати метод аналізу семантичного ядра.

Формулювання цілей статті: охарактеризувати соціально значущі елементи семантичних ядер аматорських і напіваматорських поетичних підбірок та порівняти домінантні групи соціально значущих ключових символів у них.

Виклад основного матеріалу. Зауважимо сутність первинних даних (російськомовних і україномовних), на яких ми проілюструємо нашу дебютну ідею. Це, по-перше, підбірки віршів із сайтів з елементами професійності в поезії та її оцінюванні: «Стихи, которые интересно учить наизусть», Arzamas (<https://arzamas.academy/materials/1466>), «Сборник стихов поэтов-классиков «Авторы Литсети рекомендуют», Литсеть (<http://litset.ru/publ/34-1-0-41021>), «Новорічне теплослів'я» (ТОП-40 авторів)», Клуб поезії (<http://www.poetryclub.com.ua/novogodnee.php>), «Поэтические рейтинги», ПишиСтихи (<http://pishi-stihi.ru/category/rejtingi/>). По-друге, аналогічні підбірки зі сторонніх щодо поезії спеціалізованих форумів: тема «Ваши любимые стихи», мережеве видання «Woman.ru» (<http://www.woman.ru/club/club-medley/thread/4182290/>), тема «Ваши любимые стихотворения», психологічний форум «PsycheForum» (<https://psycheforum.ru/topic47921.html>), тема «Ваши любимые стихи..», сайт знайомств «Где папа» (<http://gdepapa.ru/forum/site/newcategory/topic9569/>), тема «Какой ваш самый любимый стих?», онлайн-проект на честь комп'ютерної гри «Dota2.ru» (<https://dota2.ru/forum/threads/kakoj-vash-samyj-ljubimyj-stix.1144777/>) і тема «Вірші», бухгалтерський портал «Дебет-Кредит» (<https://club.dtki.ua/read.php?2,602443,602860,template=hosts%3F>). Усі адекватні і доступні на той момент дані було зібрано й оброблено за допомогою програми «Адвего для SEO онлайн» з 05 по 06 липня 2018 р.

Для розмежування соціально значущих елементів у семантичних ядрах ми обрали шість, на нашу думку, основних контекстів номінації: 1) назви соціальних груп і ролей («соціоніми» у вузькому, а не широкому [18] сенсі), 2) назви соціально організованих місць, 3) назви частин тіла та предметів задоволення його потреб (на які через поезію виховниче спрямовується «пристойна» увага) – ці елементи стосуються безпосереднього буття людини як суспільної істоти; 4) назви релігійних і міфічних фігур, 5) назви представників світу флори, 6) назви представників світу фауни – ці елементи стосуються значущих із давніх давен позалюдських комунікативних «посередників». Із розподілом у семантичних ядрах підбірок цих назв, узятих мовами оригіналів віршів у незмінених формулюваннях (нами бралися до уваги лише іменники та прикметники), можна ознайомитися у Таблицях 1–4.

Таблиця 1

Результати SEO-аналізу, умовно профільні сайти, перша група елементів

Сайт	Слова у семантичному ядрі підібраних віршів (кількість, частота)
<i>Соціоніми</i>	
Arzamas	Мама (10; 36%), одинокий (7; 25%), папа (7; 25%), пионер (7; 25%), младенець (4; 15%), волхв (3; 11%), гражданин (3; 11%), первокласник (3; 11%)
Клуб поезії	Мама (6; 8%), батько (5; 7%), дід (5; 7%), матуся (4; 6%), мати (4; 6%), матінка (4; 6%), геній (3; 4%), дитиночка (3; 4%), дитя (3; 4%), друзі (3; 4%), діти (3; 4%), молоді (3; 4%), народ (3; 4%), ребенок (3; 4%), родина (3; 4%), святковий (3; 4%), старий (3; 4%), тато (3; 4%), Україна (3; 4%)
Литсеть	Ребенок (7; 8%), молодой (6; 7%), девушка (5; 6%), поэт (5; 6%), старый (5; 6%), бедный (4; 5%), гость (4; 5%), дама (4; 5%), сеньор (4; 5%), толпа (4; 5%), дикий (3; 4%), знаменитый (3; 4%), женщина (3; 4%), кавалер (3; 4%), мародер (3; 4%), пилигрим (3; 4%)
Пиши-Стихи	Мама (17; 13%), родитель (17; 13%), ребенок (14; 11%), русская (12; 9%), лодырь (10; 8%), отец (10; 8%), жена (9; 7%), родной (9; 7%), мальчик (8; 6%), одинокий (8; 6%), верный (7; 5%), женский (7; 5%), сильный (7; 5%), враг (6; 5%), молодой (6; 5%), сын (6; 5%), брат (5; 4%), гость (5; 4%), народ (5; 4%), поэт (5; 4%), семья (5; 4%), чужой (5; 4%)
<i>Соціотопоніми</i>	
Arzamas	Улица (6; 22%), школа (6; 22%), сад (5; 18%), класс (4; 15%), самолет (3; 11%)
Клуб поезії	Пашня (4; 6%), сад (4; 6%), хата (4; 6%), замок (3; 4%), страна (3; 4%)
Литсеть	Сад (12; 14%), гастроним (4; 5%), пароход (4; 5%), пруд (4; 5%), улица (4; 5%), аллея (3; 4%), коляска (3; 4%), комната (3; 4%), корабль (3; 4%), лодка (3; 4%), мост (3; 4%), пустырь (3; 4%), церковь (3; 4%), ясли (3; 4%)
Пиши-Стихи	Школа (10; 8%), двор (10; 8%), терем (9; 7%), город (8; 6%), класс (7; 5%), самолет (7; 5%), сад (6; 5%), деревня (5; 4%), родина (5; 4%), страна (5; 4%), школьный (5; 4%)
<i>Соматоніми (тіло, їжа, одяг)</i>	
Arzamas	Кровь (3; 11%), платок (3; 11%)
Клуб поезії	Очи (6; 8%), молоко (5; 7%), сердце (5; 7%), вино (3; 4%), губа (3; 4%), око (3; 4%), плечи (3; 4%), сердце (3; 4%), тіло (3; 4%)
Литсеть	Сердце (16; 19%), ладонь (10; 12%), слеза (10; 12%), тело (10; 12%), шерbet (9; 11%), голос (6; 7%), грудь (6; 7%), око (6; 7%), ананас (5; 6%), крик (5; 6%), палец (5; 6%), шампанское (5; 6%), ухо (4; 5%), безмолвный (3; 4%), взор (3; 4%), горсть (3; 4%), губа (3; 4%), зуб (3; 4%), колено (3; 4%), плечи (3; 4%), плоть (3; 4%), пот (3; 4%), улыбка (3; 4%), уста (3; 4%)
Пиши-Стихи	Сердце (30; 23%), голос (18; 14%), кровь (13; 10%), пот (13; 10%), око (9; 7%), слеза (9; 7%), взгляд (5; 4%), взор (5; 4%), головы (5; 4%), смех (5; 4%), плечо (5; 4%), улыбка (5; 4%)

Таблиця 2

Результати SEO-аналізу, умовно профільні сайти, друга група елементів

Сайт	Слова у семантичному ядрі підібраних віршів (кількість, частота)
<i>Релігійні та міфологічні</i>	
Arzamas	Бог (7; 25%), гном (3; 11%)
Клуб поезії	Святой (13; 18%), душа (11; 15%), Різдво (11; 15%), Бог (10; 14%), Миколай (10; 14%), добрый (8; 11%), святі (8; 11%), казка (7; 10%), добро (6; 8%), Христос (6; 8%), благословенні (5; 7%), диво (5; 7%), коляда (5; 7%), лихий (4; 6%), миро (4; 6%), вічність (3; 4%), дивовижний (3; 4%), дух (3; 4%), казковий (3; 4%), оберіг (3; 4%), підлий (3; 4%), різдвяний (3; 4%), таємниця (3; 4%), чудо (3; 4%)
Литсеть	Бог (12; 14%), душа (9; 11%), вечный (7; 8%), добрый (6; 7%), миро (6; 7%), вера (3; 4%), волшебный (3; 4%), злобный (3; 4%), сатир (3; 4%), таинственный (3; 4%)
Пиши-Стихи	Душа (23; 18%), добрый (11; 8%), предчувствие (6; 5%), судьба (6; 5%), ангел (5; 4%), Бог (5; 4%), быль (5; 4%), вера (5; 4%), вечный (5; 4%), волшебный (5; 4%)
<i>Флороніми</i>	
Arzamas	Елка (6; 22%), клен (3; 11%), трава (3; 11%), цветок (3; 11%)
Клуб поезії	Ялинка (8; 11%), поля (4; 6%), троянди (4; 6%), вишня (3; 4%), дерево (3; 4%), каштан (3; 4%), сосна (3; 4%)

Сайт	Слова у семантичному ядрі підібраних віршів (кількість, частота)
Литсеть	Дерево (10; 12%), трава (7; 8%), ольховый (6; 7%), лес (4; 5%), луг (4; 5%), клен (3; 4%), осина (3; 4%), тополь (3; 4%)
Пиши-Стихи	Лес (17; 13%), елка (10; 8%), дерево (6; 5%), луг (6; 5%), трава (6; 5%), береза (5; 4%), куст (5; 4%), нива (5; 4%), поля (5; 4%)
<i>Фауноніми</i>	
Arzamas	Слон (6; 22%), щенок (6; 22%), кот (3; 11%), лис (3; 11%), птица (3; 11%)
Клуб поезії	Кінь (3; 4%)
Литсеть	Птица (6; 7%), конь (5; 6%), верблюд (3; 4%), журавль (3; 4%), собака (3; 4%), ястреб (3; 4%)
Пиши-Стихи	Кошка (14; 11%), бульдог (11; 8%), собака (11; 8%), кот (9; 7%), птица (9; 7%), собачка (8; 6%), зверь (5; 4%), кошачий (5; 4%), ласточка (5; 4%), поросенок (5; 4%)

Таблиця 3

Результати SEO-аналізу, іншопрофільні форуми, перша група елементів

Форум	Слова у семантичному ядрі підібраних віршів (кількість, частота)
<i>Соціоніми</i>	
Woman.ru	Жена (8; 9%), сын (6; 6%), мама (5; 5%), мужчина (5; 5%), Россия (5; 5%), старый (5; 5%), чужой (5; 5%), гот (4; 4%), женщина (4; 4%), отец (4; 4%), поэт (4; 4%), ребенок (4; 4%)
Psyche-Forum	Равный (11; 13%), преступный (8; 9%), дурак (7; 8%), безвестный (6; 7%), власть (6; 7%), ребенок (6; 7%), родной (6; 7%), брат (5; 6%), великий (5; 6%), герой (5; 6%), дитя (5; 6%), папа (5; 6%), пират (5; 6%), гражданин (4; 5%), жена (4; 5%), любовник (4; 5%), отрок (4; 5%), царица (4; 5%), глупый (3; 4%), дама (3; 4%), молодой (3; 4%), палач (3; 4%), сын (3; 4%)
«Где папа»	Женщина (11; 14%), король (10; 13%), начальник (7; 9%), зодчий (6; 8%), парень (6; 8%), сын (6; 8%), царь (6; 8%), бедный (5; 6%), государь (5; 6%), девчонка (5; 6%), монах (5; 6%), мудрый (5; 6%), мужчина (5; 6%), русский (5; 6%), старый (5; 6%), бабушка (4; 5%), враг (4; 5%), мастер (4; 5%), муж (4; 5%), паж (4; 5%), спортивный (4; 5%), шотландский (4; 5%), юный (4; 5%), благодетель (3; 4%), дачник (3; 4%), людской (3; 4%), мальчик (3; 4%), мать (3; 4%), медовар (3; 4%), молодой (3; 4%), народ (3; 4%), одинокий (3; 4%), принц (3; 4%), равный (3; 4%), слабый (3; 4%), товарищ (3; 4%), умный (3; 4%), чужой (3; 4%)
Dota2.ru	Поэт (12; 18%), хейтер (8; 12%), женщина (6; 9%), немец (5; 8%), сын (5; 8%), Russia (5; 8%), девочка (4; 6%), мама (4; 6%), бедный (3; 5%), верный (3; 5%), гость (3; 5%), дед (3; 5%), дошлый (3; 5%), Лондон (3; 5%), лошпед (3; 5%), нищий (3; 5%), Помпеи (3; 5%), равный (3; 5%), ребенок (3; 5%), толпа (3; 5%), цаца (3; 5%)
Дебет-кредит	Ворог (4; 12%), дід (3; 9%), жінка (3; 9%), старий (3; 9%)
<i>Соціотопоніми</i>	
Woman.ru	Город (7; 7%), империя (6; 6%), сад (6; 6%), комната (5; 5%), поезд (5; 5%), пруд (4; 4%)
Psyche-Forum	Страна (7; 8%), город (5; 6%), балкон (4; 5%), двор (4; 5%), автобус (3; 4%), вагон (3; 4%), комната (3; 4%)
«Где папа»	Храм (7; 9%), корабль (5; 6%), страна (5; 6%), церковь (5; 6%), цех (3; 4%), город (3; 4%), городок (3; 4%), могила (3; 4%), набережная (3; 4%)
Dota2.ru	Улица (10; 15%), село (8; 12%), город (4; 6%), комната (3; 5%), сад (3; 5%), страна (3; 5%)
Дебет-кредит	Хата (3; 9%)
<i>Соматоніми (тіло, їжа, одяг)</i>	
Woman.ru	Губа (9; 10%), сердце (9; 10%), пот (7; 7%), голос (6; 6%), палец (6; 6%), кожа (5; 5%), колено (5; 5%), крик (5; 5%), кровь (5; 5%), улыбка (5; 5%), лоб (4; 4%), око (4; 4%), плечи (4; 4%), речь (4; 4%)
Psyche-Forum	Сердце (14; 16%), грудь (11; 13%), губа (10; 12%), взор (9; 11%), смех (9; 11%), вино (7; 8%), шампанское (7; 8%), живот (6; 7%), кровь (5; 6%), уста (5; 6%), безмолвный (4; 5%), волос (4; 5%), палец (4; 5%), рот (4; 5%), усмешка (4; 5%), ухо (4; 5%), вена (3; 4%), голос (3; 4%), кожа (3; 4%), ладонь (3; 4%), нерв (3; 4%), прыщ (3; 4%), речь (3; 4%), слеза (3; 4%), стан (3; 4%)

Форум	Слова у семантичному ядрі підібраних віршів (кількість, частота)
«Где папа»	Сердце (15; 19%), кровь (10; 13%), пот (9; 12%), мед (8; 10%), слеза (8; 10%), губа (7; 9%), голос (6; 8%), тело (6; 8%), фигура (6; 8%), вино (5; 6%), палец (5; 6%), плечи (5; 6%), рот (5; 6%), взгляд (4; 5%), грудь (3; 4%), крик (3; 4%), ладонь (3; 4%), око (3; 4%), пиво (3; 4%), помидор (3; 4%), хлеб (3; 4%)
Dota2.ru	Сердце (26; 40%), х*й (11; 17%), крик (9; 14%), губа (7; 11%), тело (7; 11%), бюст (6; 9%), голос (6; 9%), рот (6; 9%), мозг (5; 8%), взгляд (4; 6%), зуб (4; 6%), нерв (4; 6%), слеза (4; 6%), ухо (4; 6%), бровь (3; 5%), вино (3; 5%), вода (3; 5%), волос (3; 5%), головы (3; 5%), горло (3; 5%), жила (3; 5%), з**упа (3; 5%), кровь (3; 5%), морда (3; 5%), палец (3; 5%), паштет (3; 5%), плечи (3; 5%), слюзи (3; 5%), шея (3; 5%)
Дебет-кредит	Серце (4; 12%), голос (3; 9%), німий (3; 9%)

Таблиця 4

Результати SEO-аналізу, іншопрофільні форуми, друга група елементів

Форум	Слова у семантичному ядрі підібраних віршів (кількість, частота)
<i>Релігійні та міфологічні</i>	
Woman.ru	Душа (13; 14%), Бог (11; 12%), вещий (7; 7%), рай (6; 6%), судьба (5; 5%), злой (4; 4%), плохой (4; 4%)
Psyche-Forum	Бог (15; 18%), душа (13; 15%), судьба (10; 12%), мир (9; 11%), ангел (8; 9%), чистый (8; 9%), ад (5; 6%), благовоние (5; 6%), добрый (5; 6%), злой (5; 6%), был (4; 5%), вечный (4; 5%), демон (4; 5%), прах (4; 5%), сатана (4; 5%), чудовище (4; 5%), Варанаси (3; 4%), Каджурао (3; 4%), карамба (3; 4%), тайный (3; 4%), черт (3; 4%)
«Где папа»	Душа (27; 35%), судьба (6; 8%), черт (5; 6%), был (4; 5%), грех (4; 5%), крест (4; 5%), Бог (3; 4%), вечность (3; 4%), Господь (3; 4%), добрый (3; 4%), таинственный (3; 4%),
Dota2.ru	Душа (18; 27%), Мария (16; 24%), Бог (12; 18%), ангел (6; 9%), грязный (5; 8%), вещий (4; 6%), добрый (4; 6%), рай (4; 6%), Господь (3; 5%), система (3; 5%), чистый (3; 5%)
Дебет-кредит	Душа (8; 24%), рок (7; 21%), сувид (6; 18%), Бог (5; 15%), доля (5; 15%), злий (4; 12%), казка (4; 12%)
<i>Флористичні</i>	
Woman.ru	Куст (13; 14%), незабудка (11; 12%), роза (6; 6%), трава (6; 6%), поля (5; 5%), дерево (4; 4%), рожь (4; 4%)
Psyche-Forum	Роза (6; 7%), цветок (6; 7%), орхидея (5; 6%), полынь (3; 4%)
«Где папа»	Вереск (4; 5%), вересковый (4; 5%), поля (3; 4%)
Dota2.ru	Птица (12; 18%), ворон (9; 14%), собака (4; 6%), ягненок (4; 6%)
Дебет-кредит	Поле (11; 33%), льон (8; 24%), ліси (3; 9%)
<i>Фаунистичні</i>	
Woman.ru	Корова (6; 6%), птица (4; 4%), рыба (4; 4%)
Psyche-Forum	Птица (11; 13%), мотылек (6; 7%), пес (5; 6%), конь (4; 5%), попугай (4; 5%), кошка (3; 4%), мишка (3; 4%)
«Где папа»	Конь (7; 9%), лошадь (5; 6%), енот (4; 5%), медвежонок (4; 5%), воробыный (3; 4%)
Dota2.ru	-
Дебет-кредит	-

У наших планах немає наміру вдаватися у глибини витлумачування деталей і множити варіації на тему «справжніх таємних смислів», тим більше що багато подібних робіт вже було проведено до нас. Наприклад, вже були підкреслені складнощі в інтерпретації фаунонімів (важко відізнати первинні та суто фразеологічні образи) і тенденції залучення поетами до своїх творів насамперед образів домашніх

та корисних коней і собак [10], тож не дивно, що ці образи загалом домінують і в масивах «рекомендованого» й «улюбленого»; вже були осмислені гіпотетичні причини популярності серед соціотопонімів «транспортної теми» (не домашньої, але теж корисної) [9] та незмінної зручності символізування чого завгодно соматонімами [13]; те, що явне чи латентне тяжіння до номінації «натовп» замість «народу», «кра-

їни», «батьківщини» тощо зумовлено уявленням про наявність у себе доступу до ексклюзивних духовних ресурсів, що недосяжні для нині легітимної влади, але і тебе владою чомусь не роблять, вже також було розкрито [5, с. 124]. Звісно, є обставини, що скоріш за все, попри свою напівочевидність, справлять враження недоінтерпретованих. Наприклад, чому серед соматонімів у підбірці улюблених віршів користувачів форуму на «Доті2» з'являються непристойності (це легко прояснити, пройшовши логічним ланцюжком від соціодемографічних і стилежиттєвих особливостей ЦА комп'ютерних ігор до того її сегменту, який «засідає» в Інтернеті) та чому насправді на це не слід звертати багато уваги (бо, що теж не є новим знанням, первинним є прагнення підкреслити свою «альтернативність», і непристойності як засоби відходять на задні плани у самопрезентації так само легко, як проходять на перші, здавалося б, повністю потісняючи ознаки традиційної «хорошості» [12, с. 296]). Або таке: чому серед релігійонімів та міфонімів у аналізованих поетичних підбірках повсюдно перемагає добро, хоча, як свідчать стабільні протягом останніх десятиліть художньо-прозові вподобання представників різних поколінь, і в «інтелігентній», і в «масовій» свідомостях не гамується жагуча симпатія до нібито всевладних темних пристрастей «Майстра і Маргарити» М. Булгакова [8; 14]? Вочевидь, є конфлікт (ми б сказали – на щастя) між зовнішнім і внутрішнім заохоченням: з одного боку, ви чуєте від близького оточення всякого віку про «геніальний роман», який треба прочитати, який читаєте, навіть попри відсутність зв'язку зі шкільною програмою, літературною мовою якого захоплюються, попри ідеологічну мішанину, а з іншого боку – навіть на слабкохристиянському пострадянському тлі ви доходите до принаймні невиразного відчуття «вульгарності дуалізму» й до розуміння того, що «радість від того, що навколо стільки мерзоти і що вона постає викритою» – це все-таки неправильна і непотрібна складова частина власних як катарсису, так і ідентичності.

Висновки. Отже, там, де поезія – скоріше один із приводів поспілкуватися з метою вираження ввічливої зацікавленості культурним розвитком співрозмовників, ієрархія соціально значущих номінацій, що домінують у відібраних користувачами віршах, очолена усім найближчим до повсякденності. До душі їм перш за все припадало і закарбувалося як таке, яким несоромно відмаркувати себе, те вираження почуттів, що автори віршів передавали перекладом символічної мови тіла, їжі та одягу, за якою проглядаються контури «всього світу як театру» та потойбіччя. Закономірно, що вносила свої поправки у пропорції й сама ситуація спілкування: так, для людей, які більше переймалися

власною самотністю (одинокі татусі та матусі на сайті знайомств), більш актуалізованими для самопрезентації виявлялися вірші, що найбільш детально і чітко окреслювали групові і рольові кордони, на психологічному форумі посередництвом викладених для широкого ознайомлення обраних «своїх не-своїх» поетичних рядків більше вибухала любов до так званих тонких світоглядних матерій, а шукачі нових форм досвіду, будучи споживачами дозвілєвих продуктів, де новизна концентровано осимволізовується насамперед у різних віртуальних тілах, і віршами ділилися такими, де все розписано найсоматичніше. А там, де поезія – предмет самостійної зацікавленості, ієрархію зі значним відривом від усіх інших елементів очолюють соціоніми, представлені переважно відображеними сімейними, шлюбними та віковими ідентичностями із вкрапленнями громадянсько-політичних та професійних, що свідчить про загальну «рекомендацію» від імені особливих поціновувачів поезії ніколи не вводиться в оману думками про свободу від будь-яких зобов'язань і водночас пам'ятати, які зобов'язання є найціннішими – і, звісно, про те, що рекомендатори своєю здатністю до подібного незабуття пишаються, і пишаються неприховано. Спільною рисою для всіх підбірок є схильність до підбору віршів, збіднених як природними, так і інституційно-забарвленими символами – ознака браку суб'єктивного відчуття багатозначності смислової наповненості і вагомості макроконтекстів соціальної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Антонов А.И. Вопросы методологии социологического исследования поэтического творчества (опыт применения семантического дифференциала в социопозитике). *Вестн. Моск. ун-та. Сер. 18. Социология и политология*. 2017. № 1. С. 160–173.
2. Баранов А.Н., Северская О.И. Поэтические практики в современном политическом дискурсе. *Общественные науки и современность*. 2016. № 4. С. 159–170.
3. Богдан О. Деякі аспекти культурних практик і культурної інфраструктури України. *Прес-релізи та звіти KMIC*. 15.03.2019. URL : <https://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=834&page=1>.
4. Вежлян (Воробьева) Е. Современная поэзия и «проблема» ее нечтения: опыт реконцептуализации. *Новое Литературное Обозрение*. 2017. № 1. URL : <http://magazines.russ.ru/nlo/2017/1/sovremennaya-poeziya-i-problema-ee-nechteniya-pr.html>.
5. Венедиктова Т.Д. Поэзия потребления: рифмы культурной революции. *Журнал социологии и социальной антропологии*. 2007. Т. 10. № 1. С. 122–132.
6. Вилькова В.К., Леонтьев Э.А. Роль поэзии в социальном управлении. *Вестник Челябинского государственного университета. Философия*.

Социология. Культурология. 2012. № 35 (289). Вып. 28. С. 80–83.

7. Губайловский В. Заметки о поэтических поколениях. *Арион*. 2013. № 2. URL : <http://magazines.russ.ru/arion/2013/2/19g-pr.html>.

8. Гурболиков В.О Булгакове и зелёных человечках. К 70-й годовщине со дня кончины Михаила Булгакова. *Фома*. 09 марта 2010 г. URL : <https://foma.ru/o-bulgakove-i-zelyonyx-chelovechках.html>.

9. Ковалева Е.А. Дискурсивная семантика поэтических текстов: место железнодорожного дискурса. *Вестник ЮУрГУ*. 2009. № 25. С. 94–97.

10. Кормилов С.И. Поэтическая фауна Владимира Высоцкого. URL : <http://vysotskiy-lit.ru/vysotskiy/kritika/kormilov-poeticheskaya-fauna-vysotskogo.htm>.

11. Крылова М.Н. Современный поэт Ирина Астахова и восприятие её творчества в сети Интернет. *Актуальные проблемы филологии и педагогической лингвистики*. 2018. № 2 (30). С. 167–175.

12. Лурье М.Л. Садистский стишок в контексте городской фольклорной традиции: детское и взрослое, общее и специфическое. *Антропологический форум*. 2007. № 6. С. 287–309.

13. Недавня К. Метафора тіла як основний спосіб концептуалізації хвороби у текстах двотисячників. *Синопсис: текст, контекст, медіа*. 2013. № 2. URL : <http://synopsis.kubg.edu.ua/index.php/synopsis/article/view/50>.

14. Селина М.В. Современный читатель хочет быть соавтором. *НИУ «Высшая школа экономики»*. 09 апреля 2015 г. URL : <https://iq.hse.ru/news/177665440.html>.

15. Сидибе П. Поэзия в России вышла из моды. *Российская газета*. 26.07.2013, 13:05. URL : <https://rg.ru/2013/07/26/poeti-site.html>.

16. Фатыхов С., Ягодинцева Н. Генетический код поэзии. *День и ночь*. 2009. № 3. URL : <http://magazines.russ.ru/din/2009/3/fa14.html>.

17. Щербинина Ю. Поиски скакуна (об экспертизе литературного творчества). *Знамя*. 2014. № 12. URL : <http://magazines.russ.ru/znamia/2014/12/13sh.html>.

18. Khvesko T.V. Socionim as a cognitive presentation of reality. *International Scientific Conference «Modern sociology and education», UK (London), 20-27 October 2012. European Journal of Natural History*. 2012, № 5, p. 66–67.